

Ю.Ю. Буренніков  
О.І. Міронішин  
Б.І. Забужанський

## ОСОБЛИВОСТІ КОУЧІНГ-ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ТРАНСПОРТУ ІННОВАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

Вінницький національний технічний університет

### *Анотація*

*В статті розглядаються проблеми активізації сучасної сфери інноваційної діяльності підприємств автомобільного транспорту шляхом інтенсифікації та підвищення ефективності процесів трансферу новачій з використанням технологій коучінгу.*

**Ключові слова:** коучінг, інноваційна діяльність, підприємство, навчання, системний підхід.

### *Abstract*

*The article deals with the problems of activating the modern sphere of innovative activity of enterprises of automobile transport by intensifying and increasing the efficiency of processes of transfer of innovations using coaching technologies.*

**Keywords:** coaching, innovation activity, enterprise, training, systematic approach..

### Вступ

Стрімкі темпи науково-технічного прогресу та загострення конкуренції на сучасному глобалізованому ринку визначають безумовну пріоритетність інноваційного шляху розвитку економіки країн, галузей та окремих підприємств. Інноваційне законодавство України також орієнтує нашу економіку на інноваційну модель розвитку країни у XXI столітті.

Економічно-правове формування інноваційної сфери, закони “Про інноваційну діяльність” та “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” разом з державними програмами підтримки і структурної перебудови інвестиційної та інноваційної сфери створюють необхідні умови для спеціальних режимів взаємодії науки, виробництва та сфери надання послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальним проблемам інтеграції науки виробництва і освіти в сучасних ринкових умовах присвячені наукові розробки відомих вчених П.Друкера, К.Боумана, Д.Стока, Н.Кондратьєва, С.Глазьєва, Б.Саймона, П.Саблука, В.Ільчука, С.Корсунського, І.Макаренка, В.Олександрової, дисертаційні роботи О.Сиволовської, О.Біловодської та інших.

Аналізуючи систему інноваційних процесів, слід відмітити недостатню науково-теоретичну та методичну розробку найбільш вагомому на сьогодні з економічної та практичної точки зору комплексу впровадження новачій у сферу діяльності підприємств автомобільного транспорту. З’явилося досить багато відгалужень цієї проблеми: бенчмаркінг – пошук новачій в практичній діяльності зовнішніх фірм; фандрайзинг – пошук інвесторів для фінансування інноваційних програм, аутсорсингу – передача частки неосновних функцій спеціалізованим високотехнологічним організаціям, менеджмент-консалтинг – консультування з науково-технічних та економічних аспектів управління інноваційною діяльністю фірм з метою підвищення їх конкурентоздатності. В умовах глобалізації світового ринку закони конкуренції вимагають прискорення темпів трансферу і дифузії інновацій.

Метою статті є дослідження і розробка методичних засад однієї з найбільш ефективних технологій трансферу і тренінгу – коучінгу.

З метою сприяння трансферу знань та інновацій цією проблемою займаються спільні центри досліджень і розвитку, програми технічної допомоги, офіси трансферу технологій, центри розвитку малого бізнесу, центри розвитку підприємництва в університетах, незалежні центри розвитку підприємництва і бізнесу, галузеві центри підтримки бізнесу, регіональні ради з питань розвитку або агентства економічного розвитку, в яких технологічна складова відіграє помітну роль. Асоціації, ради та інші громадські організації, також виступають на підтримку інноваційно-орієнтованого бізнесу.

Одним із основних механізмів трансферу інновацій є ліцензування або продаж інтелектуальної власності, включаючи патенти і торговельні тасмниці.

Трансфер технологій у формі технічної допомоги здійснюється на платній або безоплатній основі шляхом надання експертних консультацій з чітко визначеного окремого питання фахівцями дослідницької установи на запит підприємства. Безкоштовні технічні консультації можуть надаватися, більше з рекламною метою в розрахунок на укладення контракту в майбутньому.

Технічна допомога може бути надана також шляхом доступу фірм до унікального дослідницького обладнання, яке знаходиться в розпорядженні наукової організації або лабораторії. За орендну плату фахівці компанії можуть мати можливість провести дослідження, які без цього обладнання були б неможливими або занадто коштовними.

Найчастіше трансфер технологій повинен здійснюватися шляхом інформаційного обміну[2]. Принциповою відмінною цього виду трансферу технологій від інших є те, що будь-хто з учасників цього процесу може отримати можливість доступу до існуючої технічної інформації, яка не є спеціалізованою щодо потреб конкретного розробника або користувача. Використання цієї інформації не пов'язане з трансфером прав інтелектуальної власності і є вигідним настільки, наскільки ця інформація відповідає потребам споживача, рівню його технічної підготовки та ступеню обізнаності з предметом досліджень.

Але при цьому проблемними для трансферу залишаються процеси впровадження новацій у діяльність на кожному підприємстві автомобільного транспорту, і не тільки матеріально-фінансові, але й психологічні. Будь-яке ноу-хау пов'язане з обов'язковими змінами, інформаційними і врешті із змінами у виробничих відносинах, що викликає особистий чи груповий опір тих виконавців, від яких ці новації вимагають певної професійної переорієнтації, оновлення знання та навичок, а можливо і зміни посадового статусу. Управління інноваційною діяльністю, у тому числі й управління опором інноваційним змінам, передбачає певну послідовність менеджмент-процесів: усвідомлення і переконання керівників і виконавців у, доцільності, необхідності і вигідності впровадження інновацій; навчання з метою загально-інтелектуального та професійного особистого росту; індивідуальне освоєння прогресивних технологій, досягнень науково-технічного прогресу, стратегій, форм і методів інноваційної діяльності; усвідомлення і узгодження персональних і корпоративних цілей.

Саме такими індивідуалізованими персонал-технологіями володіє коучінг, який у загальному плані можна визначити як філософію, систему технологій і методів, спрямованих на постановку та максимально швидке досягнення глобальних цілей за допомогою консалтингової підтримки експертів та тренінгу з безпосередньою участю коуч-консультантів.

Ефективність трансферу інновацій залежить звичайно від швидкості їх впровадження, адаптації до реальних умов конкретної організації та можливостей удосконалення новації завдяки інтелектуальному потенціалу партнерської взаємодії коуча та проектної команди, сформованої з найбільш активних «агентів змін» - творчих працівників організації.

Трансфер інновацій, в якому найбільш доцільно використовувати принципи і технології коучінгу, стосується основних сфер функціонування і розвитку підприємства: продуктової, технічної, технологічної, організаційно-управлінської, економічної. Але в будь-яких інноваційних проектах завданням коуча є партнерська допомога у виявленні та розкритті потенціалу працівників підприємства в процесі їх сумісної з коучем роботи по вибору інноваційних цілей, формуванню реальних задач та альтернативних програм їх реалізації, моніторингу та організації поетапного зворотного зв'язку при впровадженні проекту.

При цьому незалежно від характеру інновації залишаються незмінними основні принципи коучингу[1]:

1. Створення атмосфери довірчої взаємодії та взаєморозуміння кожного працівника – з самим собою, з коучем, з навколишнім оточенням.
2. Усвідомлення важливості інноваційних цілей та особистої відповідальності кожного за їх досягнення.
3. Відсутність у коуча жорсткої експертної, тренерської, наставницької чи консультантської позиції при умінні використовувати всі ці прийоми для стимулювання інноваційної активності команди змін.
4. Взаємозв'язки співробітництва в процесі колективного пошуку найкращих рішень з використанням знань і досвіду коуча, інтуїції і оцінки реальних можливостей підприємства менеджерами

(управлінської мудрості осіб приймаючих рішення), професійних умінь та творчих здібностей виконавців.

5. Рівноправність та комунікативні відносини партнерства в процесах бізнес-коучінгу.

6. Управління опором змінам: подолання групового опору, вербовка прихильників змін, мотивація тих, що сумніваються; видалення непохитних і агресивних противників змін.

7. Ієрархія розвитку взаєморозуміння: егоцентризм, групоцентризм, корпоративні та загальнолюдські цінності.

8. Етапність реалізації інноваційного проекту: кожна нова задача при послідовному поступу на шляху досягнення цілі – в межах «ближньої зони» розвитку та ресурсних і технічних можливостей.

9. Моніторинг відповідності дій команди інноваційного проекту головним цілям трансферу – впровадженню необхідного підприємству ноу-хау у найкоротші строки з мінімальними витратами ресурсів при максимальному пристосованні новації до потреб і умов власного виробництва.

Підсумовуючи, потрібно зауважити на те, що сучасні ринкові умови конкурентної підприємств вимагають зростання темпів трансферу і дифузії інновацій. Аналіз форм і методів активізації процесів поширення і прискореного впровадження у виробництво досягнень НТП підтвердив сучасність і ефективність коучінгу, орієнтованого перш за все на використання інтелектуального потенціалу підприємств за участю коучів як каталізаторів цих процесів.

### Висновки

Підсумовуючи, потрібно зауважити на те, що сучасні ринкові умови конкурентної підприємств вимагають зростання темпів трансферу і дифузії інновацій. Аналіз форм і методів активізації процесів поширення і прискореного впровадження у виробництво досягнень НТП підтвердив сучасність і ефективність коучінгу, орієнтованого перш за все на використання інтелектуального потенціалу підприємств за участю коучів як каталізаторів цих процесів.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гибсон Дж., Иванцевич Д.М. Организации: поведение, структуры, процессы. – М.: Инфра-М; 2012, - 212с.
2. Коростельов В.А. Управлінське консультування. – К.: МАУП, 2013. - 104с.
3. Максимов В.Е. Коучинг от А до Я. – СПб.: «Речь», 2014. – 272с.
4. М.Смит. Тренинг Уверенности в себе. – СПб.: «Речь», 2005. – 256с.

**Буренніков Юрій Юрійович**, канд. економ. наук, доцент кафедри автомобілів і транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: [burennikov@gmail.com](mailto:burennikov@gmail.com)

**Burennikov Yuri - Ph.D.**, associate Professor of automotive and transport management department, Vinnytsia National Technical University. Vinnytsia e-mail: [burennikov@gmail.com](mailto:burennikov@gmail.com)

**Міронішин Олександр Іванович**, студент групи ІАТ-17м, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: [mironishin2012@gmail.com](mailto:mironishin2012@gmail.com)

**Mironishin Alexander Ivanovich**, student group ІАТ-17m, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: [mironishin2012@gmail.com](mailto:mironishin2012@gmail.com)

**Забужанський Богдан Ігорович** студент групи ІАТ-17м, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: [Bodya\\_zabugansky@gmail.com](mailto:Bodya_zabugansky@gmail.com)

**Zabuzhansky Bogdan Igorovich** student group ІАТ-17m, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: [Bodya\\_zabugansky@gmail.com](mailto:Bodya_zabugansky@gmail.com)